

Pancytopenie jako hlavní projev nákazy lidským virem imunodeficiency ve stadiu AIDS

Pavel Polák^{1,2,3,4}, Leoš Křen^{2,4,5}, Jana Lindušková⁶, Andrea Pavlíková⁷, Michael Doubek^{3,4}, Markéta Šejnohová³, Miroslav Penka^{1,2,3,4}

¹Oddělení klinické hematologie, Fakultní nemocnice Brno

²Katedra laboratorních metod, Fakultní nemocnice Brno

³Interní hematologická a onkologická klinika, Fakultní nemocnice Brno

⁴Lékařská fakulta Masarykovy univerzity Brno

⁵Ústav patologie, Fakultní nemocnice Brno

⁶Oddělení klinické mikrobiologie a imunologie, Fakultní nemocnice Brno

⁷Národní referenční laboratoř pro HIV/AIDS, Státní zdravotní ústav, Praha

Autoři předkládají kazuistiku 59leté ženy došetřované pro recentně zjištěnou pancytopenii během hospitalizace pro oboustrannou intersticiální pneumonii bez zjištěného vyvolávajícího agens. Současně byly přítomny systémové symptomy nechutenství a váhový úbytek. Primární hematologické onemocnění bylo vyloučeno. Poměrně překvapivý byl pozitivní sérologický screening na HIV-1,2. Absolutní počet CD4+ lymfocytů byl 8/μl. Prokázaná nákaza lidským virem imunodeficiency (HIV) byla tedy již ve stadiu AIDS a prodělanou intersticiální pneumonii nutno zpětně hodnotit jako onemocnění indikativní pro AIDS.

Klíčová slova: pancytopenie, HIV, intersticiální pneumonie.

Pancytopenia as the main manifestation of human immunodeficiency virus infection in the AIDS stage

The authors present a case report of 59-years-old woman examined for pancytopenia recently diagnosed during hospitalization for bilateral interstitial pneumonia without any confirmed etiological agents. Concomitantly, some systemic symptoms like lack of appetite and weight loss were present. Primary hematological disease was ruled out. Positivity of serological screening for HIV-1,2 was rather surprising. Absolute count of CD4+ lymphocytes was 8/μl. Thus, HIV infection was already in stage of AIDS and retrospectively, the interstitial pneumonia has to be judged as AIDS-indicative illness.

Key words: pancytopenia, HIV, interstitial pneumonia.

Úvod

Onemocnění způsobené lidským virem imunodeficiency (Human Immunodeficiency Virus, HIV) má velice pestré klinické i laboratorní projevy, jejichž hlavním společným jmenovatelem je postupný úbytek až absolutní deplece T-lymfocytů nesoucích povrchový znak CD4. V pokročilé fázi onemocnění se rozvíjí syndrom získané imunitní nedostatečnosti – AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome), pro nějž jsou typické infekce způsobené oportunními patogeny a jež se mohou projevit jako orofaryngeální kandidóza, pneumonie způsobené

Pneumocystis jiroveci, encefalitida způsobená *Toxoplasma gondii* či recidivující herpetické a cytomegalovirové infekce a infekce způsobené mykobakteriemi (i atypickými). Mezi tzv. onemocnění indikativní pro AIDS dále patří mj. recidivující salmonelová sepe, Kaposiho sarkom, recidivující pneumonie během jednoho roku, karcinom děložního čípku a některá lymfoproliferativní onemocnění, jako je např. Burkittův lymfom a anaplastický velkobuněčný lymfom. Ve stadiu AIDS je pravidelně zaznamenán i tzv. syndrom chátrání (waisting syndrom) s pokročilou kachexií, jenž bývá doprovázen i zvýšenou tělesnou teplotou a nočním